

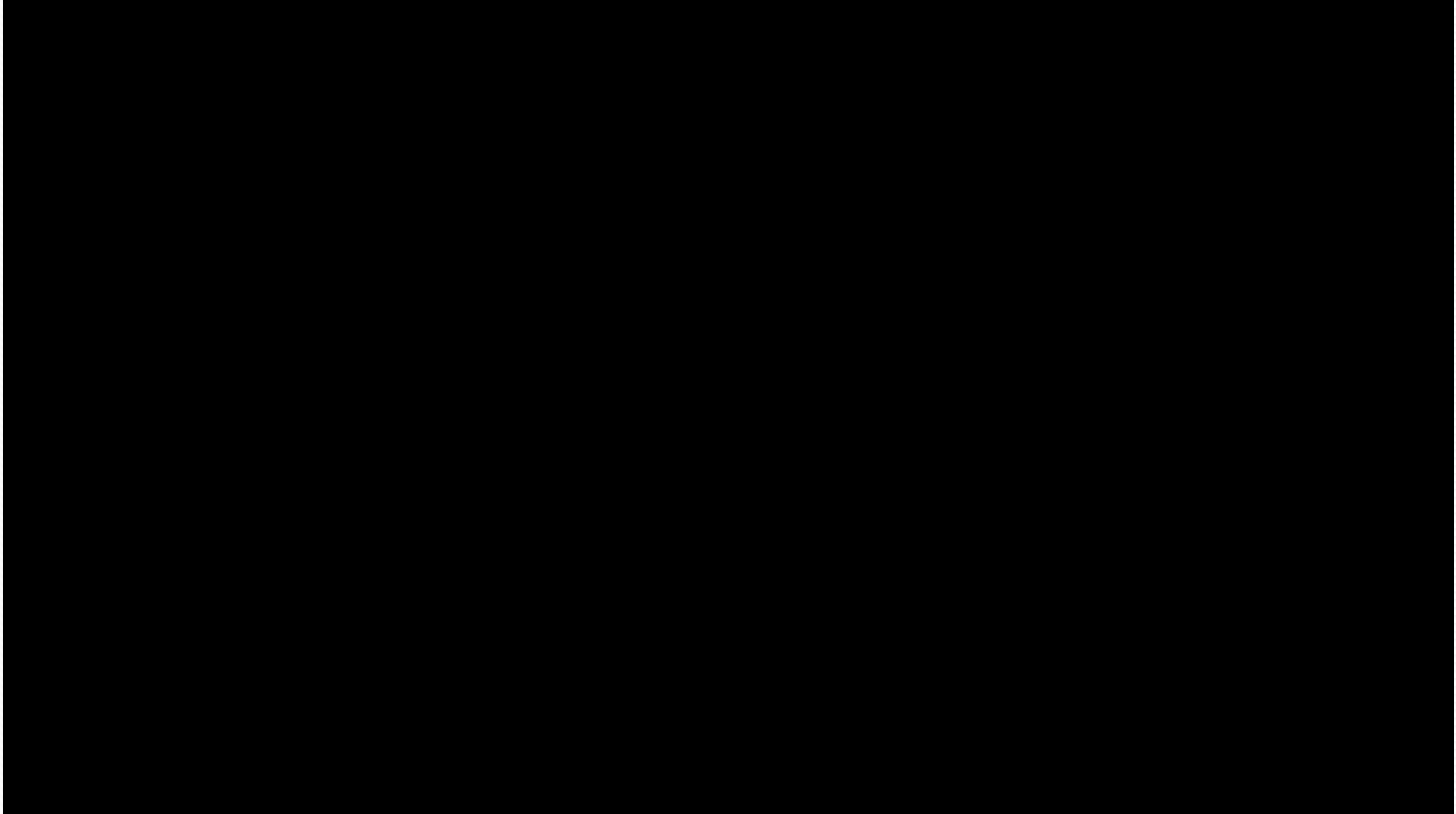

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ

İSG (İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ) TANIMI

- İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) ya da İşyeri Sağlığı ve Güvenliği (İSG), İşyerlerinde işlerin yürütümü sırasında, çeşitli nedenlerden kaynaklanan, sağlığa zararlı ve güvensiz durumlardan korunmak amacıyla yapılan sistemli ve bilimsel çalışmalardır. İş sağlığı ve güvenliği programlarının amaçları, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamları oluşturmaktır. İSG de işçi, aile üyeleri, işveren, müşterileri ve iş ortamında bulunan herkesi kapsamaktadır.

İŞ GÜVENLİĞİ NEDİR?

İSG AMACI

İŞ GÜVENLİĞİ

Amaç:

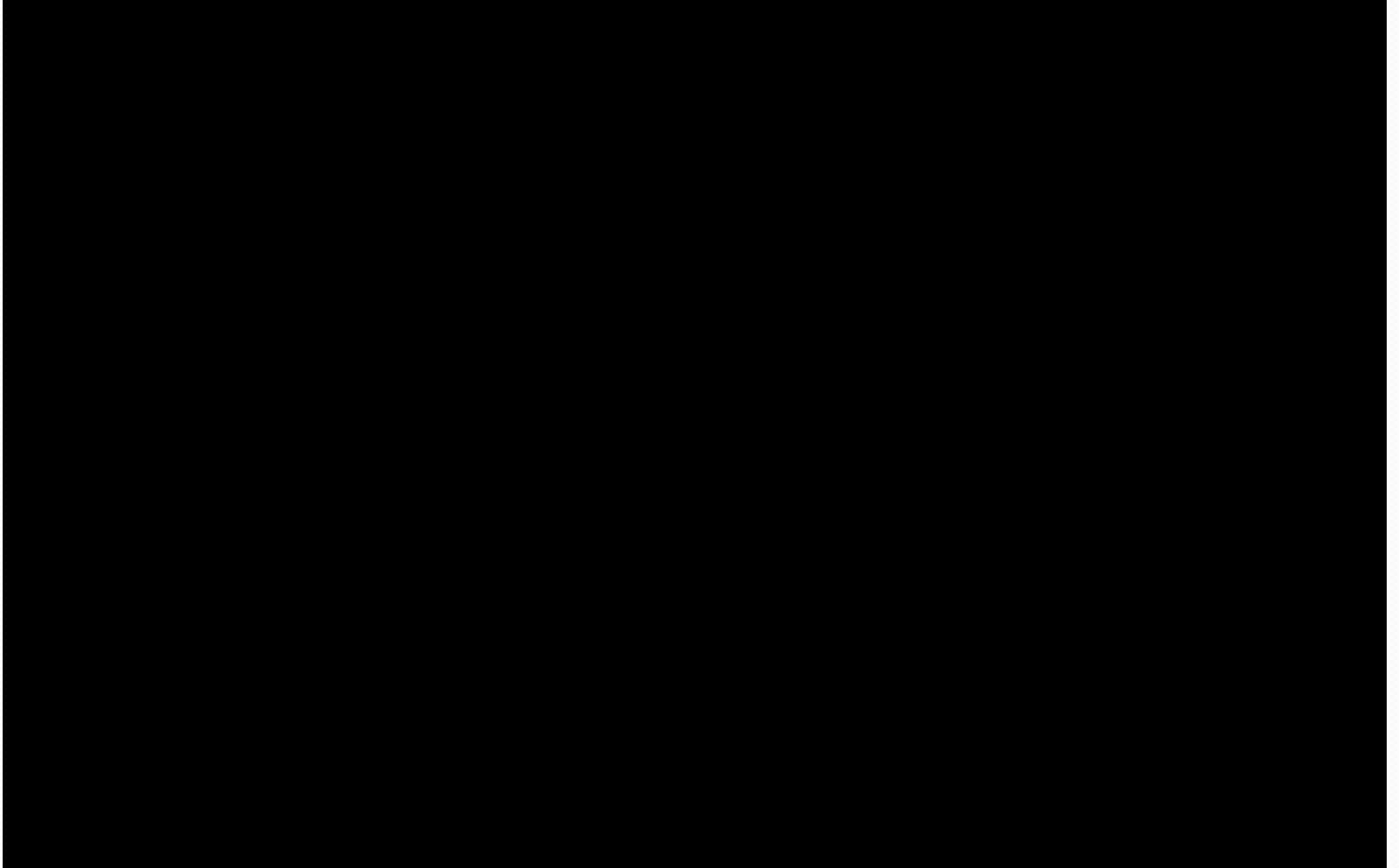
- * ÇALIŞANLARIN KORUNMASI,
- * İŞLETMENİN KORUNMASI,
- * ÜRETİM VE KALİTENİN ARTIRILMASI

TÜRKİYE'DE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU

- 30 Haziran 2012 tarih ve 28339 sayılı resmi gazetede yayınlanan **6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 01 Ocak 2013** tarihi itibari ile yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

YASAL HAK VE SORUMLULUKLAR

İŞVEREN YÜKÜMLÜLÜĞÜ

- **6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU GEREĞİ;**
- İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;
- a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.
- b) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
- c) Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.
- ç) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.
- d) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.
- İşveren, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz.

ÇALIŞANLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.
- Çalışanların, işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda yükümlülükleri şunlardır:
- a) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.
- b) Kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımı doğru kullanmak ve korumak.
- c) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber vermek.
- ç) Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.
- d) Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.

6331 SAYILI KANUN İŞVEREN SORUMLULUKLARI

- Risk analizini yaptıracaklar
- Acil eylem planı hazırlanacak
- Çalışanların eğitimleri tamamlanacak
- Ölçüm ve muayene işlemleri tamamlanacak
- Çalışanlar kendi aralarında temsilci atamalarını yapacaklar
- İşyerinde iş sağlığı ve iş güvenliği kurulu oluşturulacak

BELİRLİ VE BELİRSİZ SÜRELİ İŞ SÖZLEŞMESİ

– MADDE 11

- İş ilişkisinin bir süreye bağlı olarak yapılmadığı işlerde tarafların imzaladığı sözleşmeye belirsiz süreli iş sözleşmesi denir.
- İş ilişkisinin belirli bir süreyi kapsadığı işlerde tarafların imzaladığı sözleşmeye belirli süreli iş sözleşmesi denir.
- Belirli süreli iş sözleşmesi, esaslı bir neden olmadıkça, birden fazla üst üste (zincirleme) yapılamaz. Aksi halde iş sözleşmesi başlangıçtan itibaren belirsiz süreli kabul edilir.

YILLIK ÜCRETLİ İZİN HAKKI VE İZİN SÜRELERİ – MADDE 53

- İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir.
- Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez.
- Niteliklerinden ötürü bir yıldan az süren mevsimlik veya kampanya işlerinde çalışanlara bu Kanunun yıllık ücretli izinlere ilişkin hükümleri uygulanmaz.

YILLIK ÜCRETLİ İZİN SÜRELERİ

- İş yerinde **1 - 5 yıl (beş yıl dahil)** sürelerinde çalışmış olanlara **14** günden,
- **5 – 15** yıl sürelerinde çalışmış olanlara **20** günden,
- **15 yıl (dahil) ve daha fazla süreli çalışmış** olanlara **26** günden az olamaz.
- Ancak
- **18** ve daha küçük yaştaki işçilerle **50** ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi **20** günden az olamaz.

İŞ SÖZLEŞMESİNİN FESHİNDE ÖDENECEK TAZMİNATLAR

KIDEM TAZMİNATI

- İŞÇİ EN AZ **1 YIL** ÇALIŞMIŞ OLMALIDIR.
- İŞVEREN TARAFINDAN İŞ AKDİ HAKSIZ FESHEDİLMİŞ OLMALIDIR.
- AKİT İŞÇİ TARAFINDAN HAKLI NEDENLE FESHEDİLMİŞ OLMALIDIR.

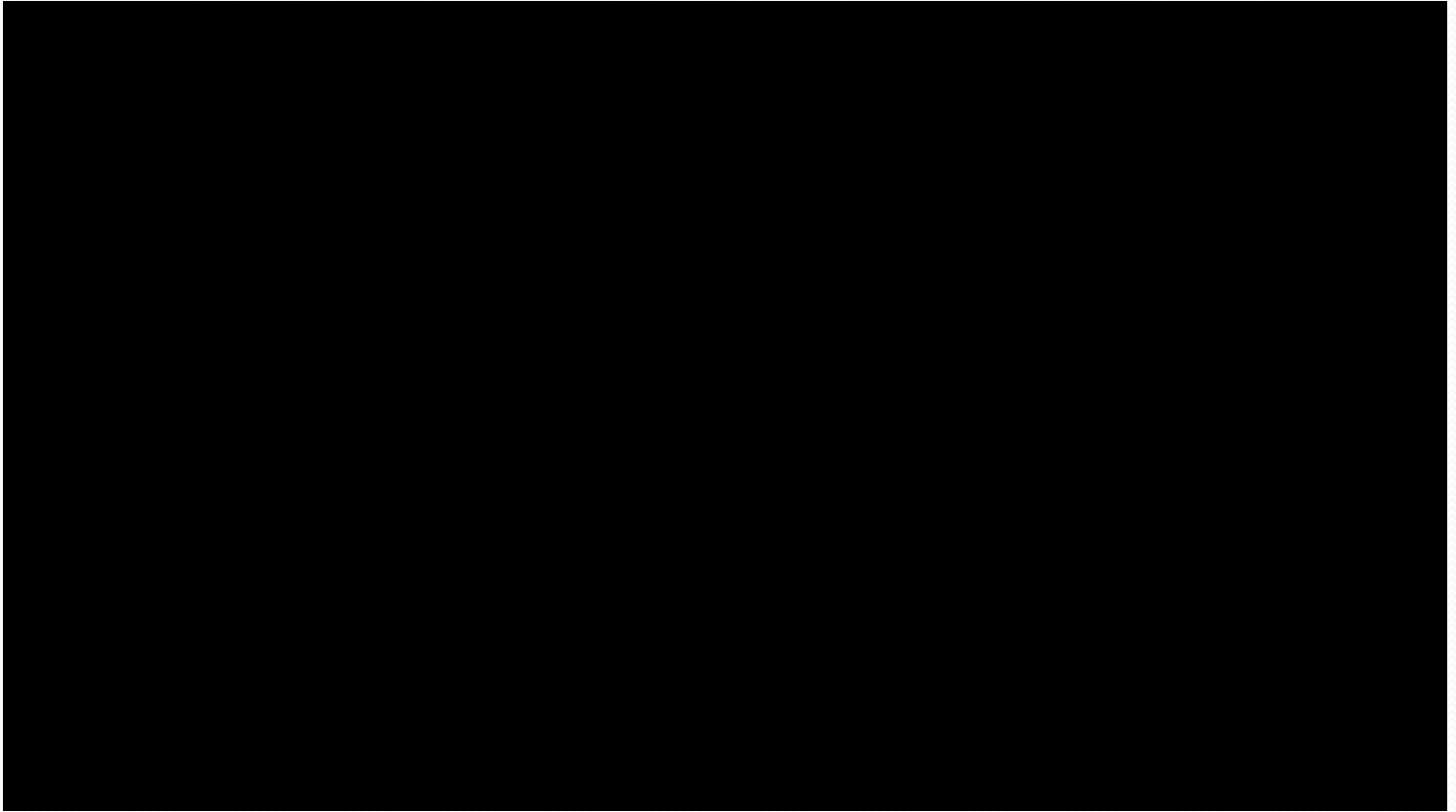
İHBAR TAZMİNATI

- BELİRSİZ SÜRELİ İŞ SÖZLEŞMESİNİN FESHİNDE BİLDİRİM.
- **6 AYA** KADAR **2 HAFTA**
- **6 AY – 1.5 YIL** ARASI **4 HAFTA**
- **1.5 YIL – 3 YIL** ARASI **6 HAFTA**
- **3 YILDAN** FAZLA **8 HAFTA** OLMAK ZORUNDADIR.
- BU SÜRELERE UYMAYAN TARAF KARŞI TARAF İHBAR TAZMİNATI ÖDEMEK ZORUNDADIR.
- BELİRLİ SÜRELİ İŞ SÖZLEŞMESİNDE İHBAR TAZMİNATI ÖDENMEZ

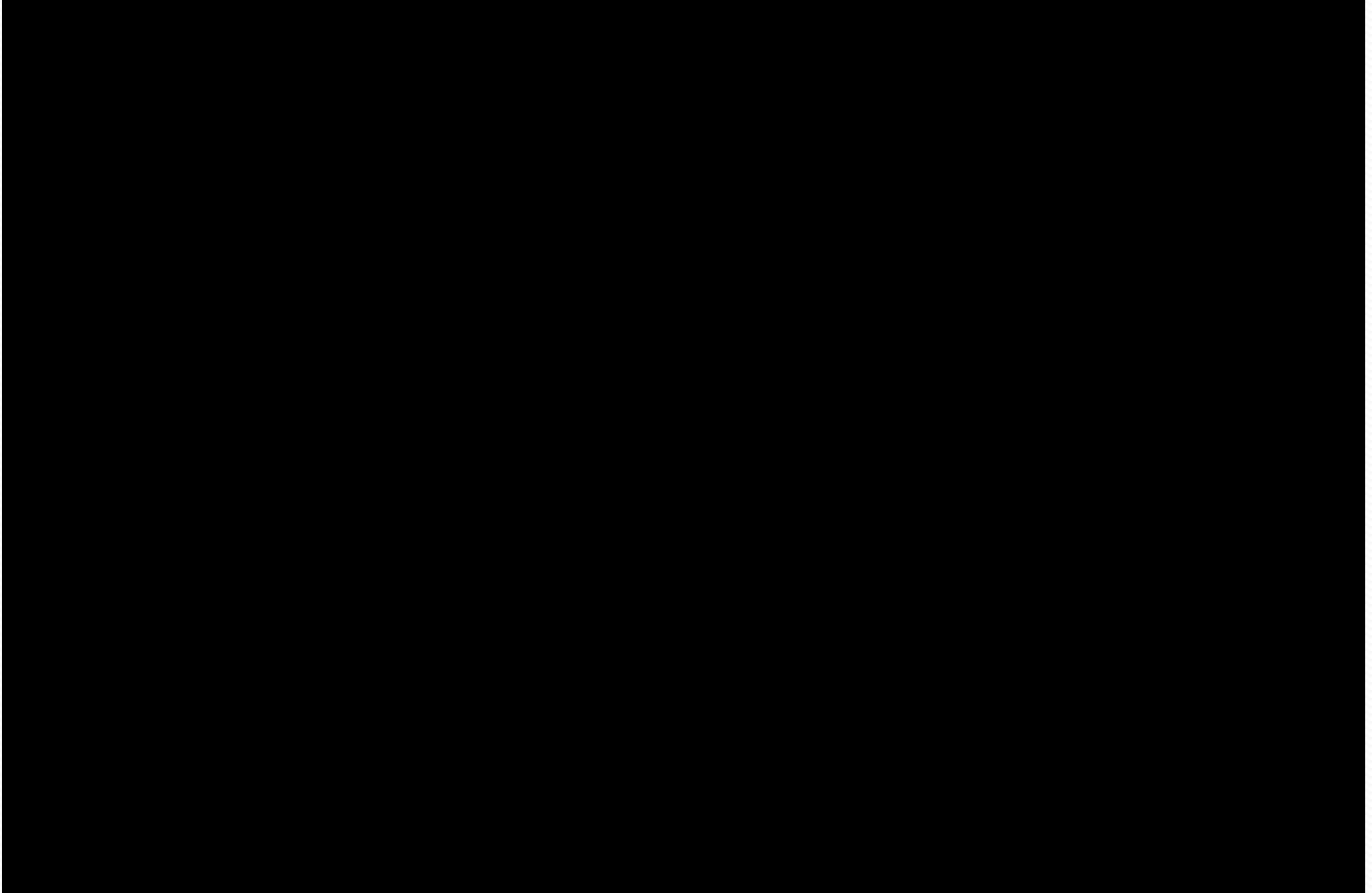
İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARI

- **Meslek hastalığı**: Sigortalının çalıştığı işin niteliğine göre tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık ile ruhi bunalım halleridir.
- **İş kazası**: Çalışma ortamında ortaya çıkan olumsuz koşullardan kaynaklanan bedensel veya ruhsal kayıplara yol açan olaylardır.

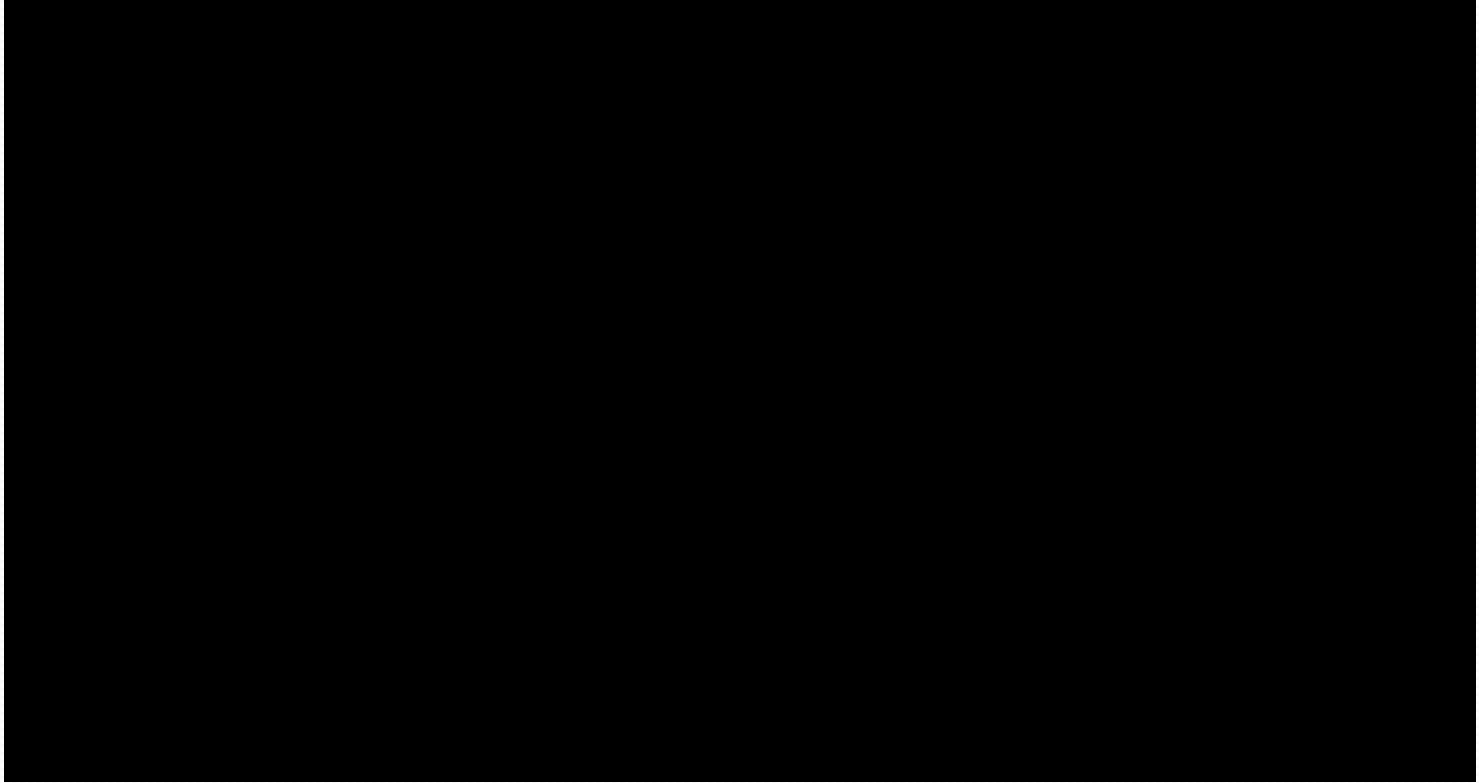
İŞ KAZASI

İŞ KAZASI

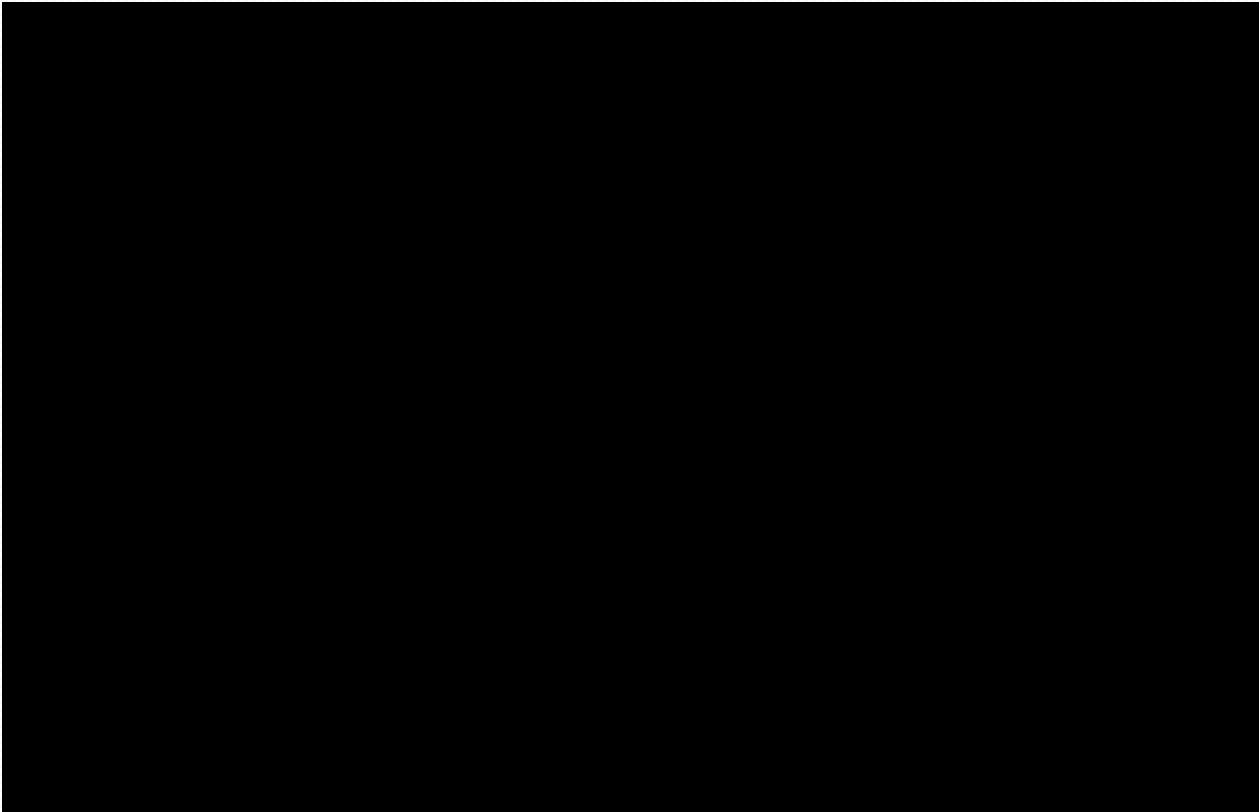
İŞ KAZASI

TEHLİKE - RİSK

- **Tehlike:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyeli
- **Risk:** Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimali

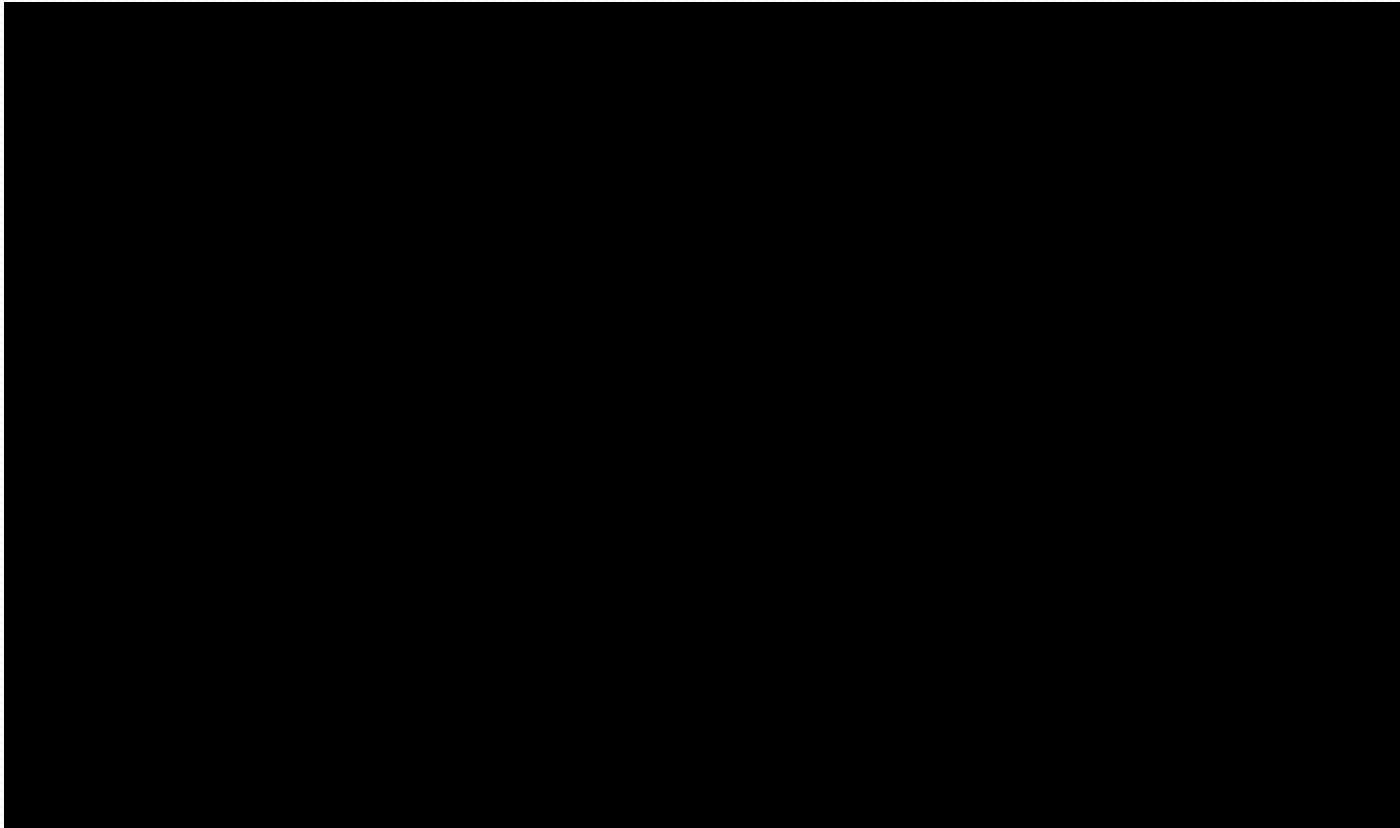
TEHLİKE VE RİSK

TERTİP DÜZEN

- Birçok kaza, çevrede bırakılmaması gereken malzeme veya ekipmanlara, insanların takılmaları, kaymaları veya üzerine düşmeleri sonucunda meydana gelir.
- Temiz çevre, iş yerinde verimliliği artırır, zaman kaybını ve kazaları önler.
- Çalışma alanınızı daima temiz ve düzenli tutun.

TERTİP DÜZEN 5S KURALI

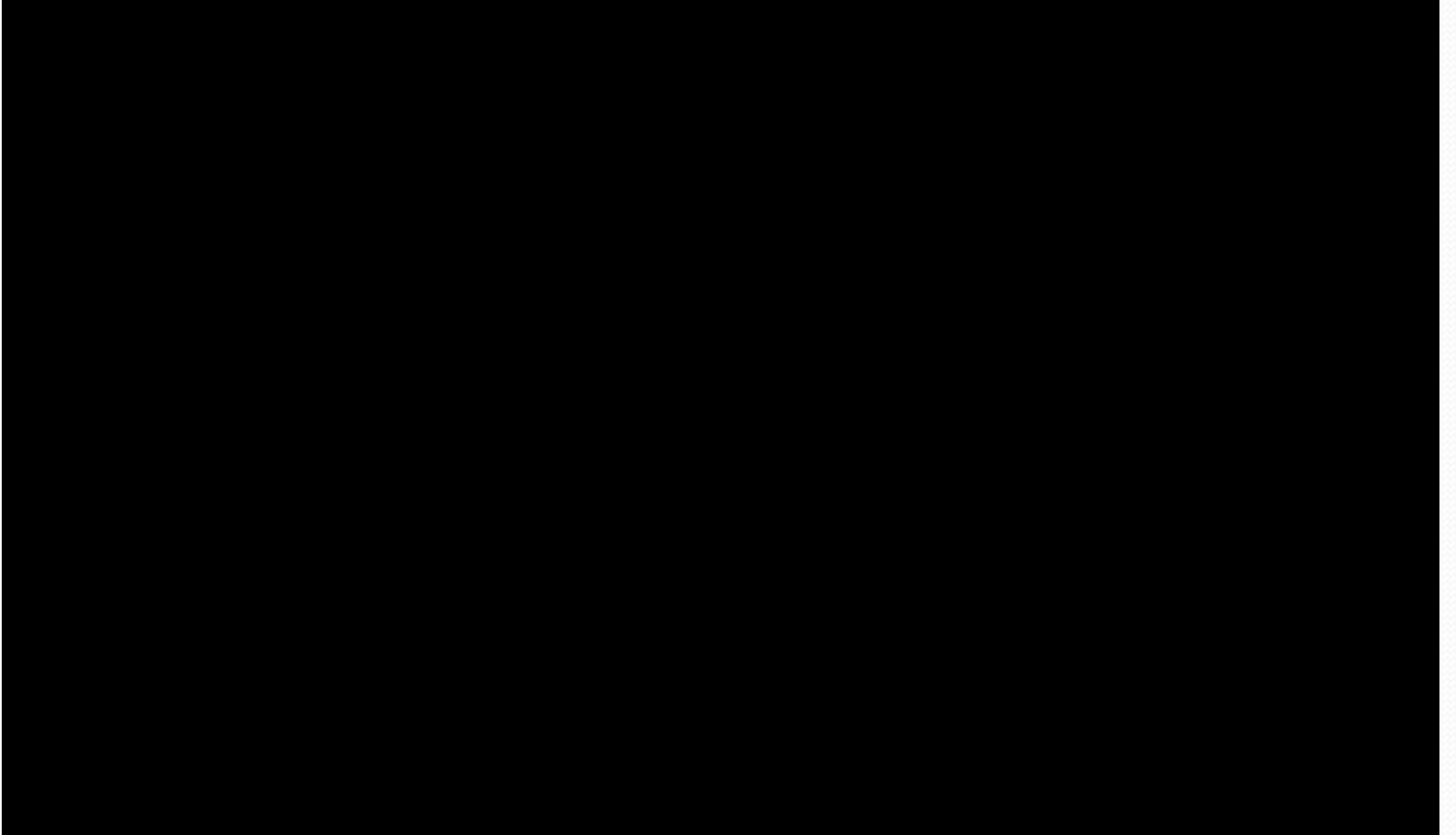
TEHLİKELİ DURUM

- Çalışanın, işverenin sağladığı bir iş ekipmanı veya kişisel koruyucu donanımından dolayı yada işyerinin mevcut durumlarından dolayı tehlikeli olan herhangi bir durumdur.
- Uygun olmayan koruyucular.
- Kusurlu alet teçhizat kullanma.
- Emniyetsiz yapılmış alet ve makine.
- Yetersiz, bakımsız bina, makine, alet.
- Yetersiz yada fazla aydınlatma.
- Yetersiz kişisel koruyucu.
- Yetersiz havalandırma.
- Emniyetsiz yöntem ve şartlar.

TEHLİKELİ DAVRANIŞ

- Sağlık ve güvenliğimizi tehdit eden ve iş kazalarına sebebiyet veren herhangi bir harekete denir.
- Acele etmek, tehlikeli yerlerden gitmek, gereksiz hızlı çalışmak
- İkaz ve uyarılara uymamak
- Hatalı pozisyonlar, emniyetsiz vaziyet alma
- İşyeri ve iş disiplinine uymamak
- İşin gerektirdiği Kişisel Koruyucu Donanımlar'ı (KKD) kullanmamak
- Etrafta dikkatsiz dolaşmak
- İşleri yasal mevzuatlar ve talimatlar doğrultusunda yapmamak
- Gerekli emniyet tedbirlerini almadan çalışmak
- Şaşırma, kızgınlık, üzünlük, telaş, şakalaşma vb
- Tehlikeli yerlerde çalışmak, (askıdaki yükün altı, heyelan dibi vb)

TEHLİKELİ DAVRANIŞ VE DURUM

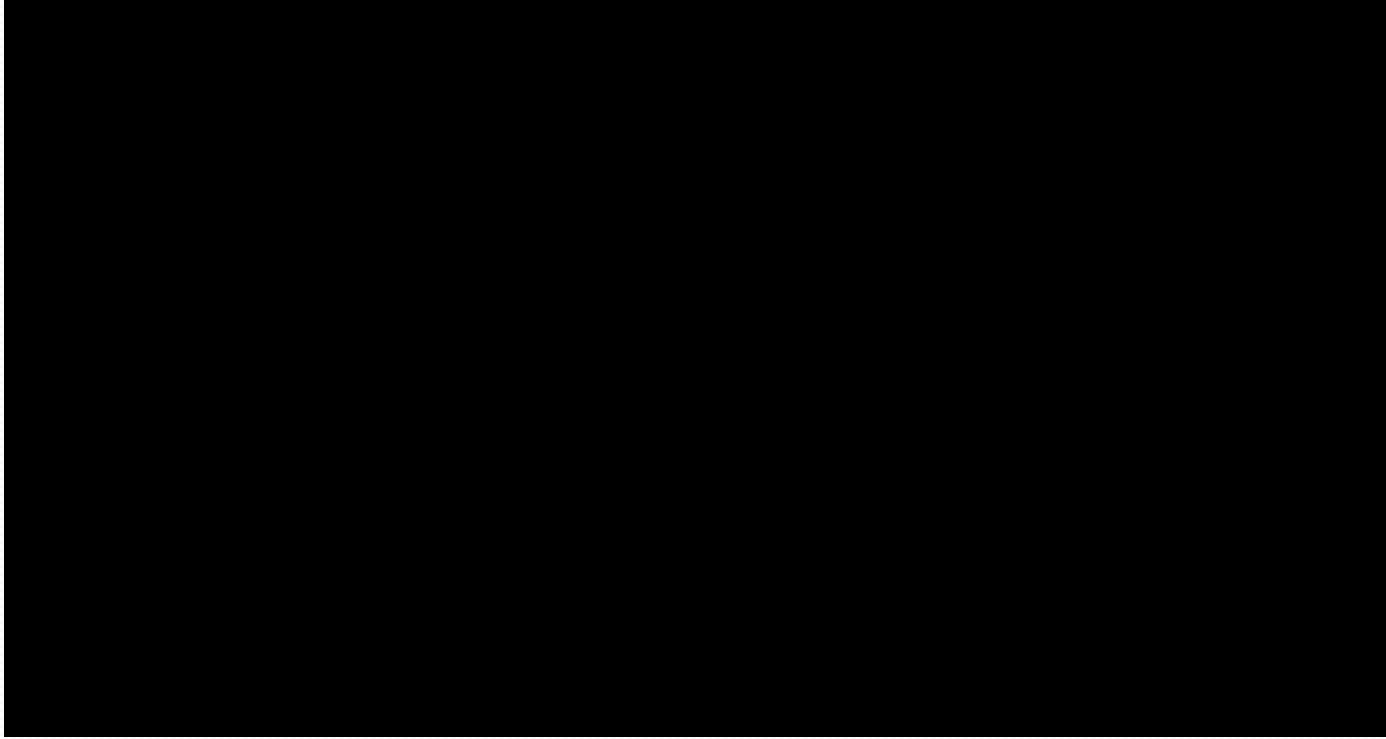

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIMI

- Baş koruyucuları
- Kulak koruyucuları
- Göz ve yüz koruyucuları
- Solunum sistemi koruyucuları
- Gövde ve karın bölgesi koruyucuları
- El ve kol koruyucuları
- Ayak ve bacak koruyucuları
- Cilt koruyucuları
- Vücut koruyucuları

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIMI

İŞ ELBİSELERİ

- İş güvenliği bakımından giyilen kıyafetlerin önemi oldukça büyüktür. Riskli işlerde çalışan işçiler oluşabilecek iş kazalarından kendini koruyabilmeleri adına elbiseler büyük rol üstlenmektedir. Bu nedenden dolayı iş kıyafetleri seçilirken oluşabilme olasılığı olan kazaların iyi şekilde analiz edilmesi gerekmekte ve bu analizler neticesinde kıyafetlere karar verilmelidir. Böylece işçilerin can güvenliği sağlanmış olur ve iş kazalarından kaynaklanan yararlanmaların önüne geçilmiş olur. Son dönemlerde iş güvenliği açısından büyük önlemler ve kararlar alınmaktadır

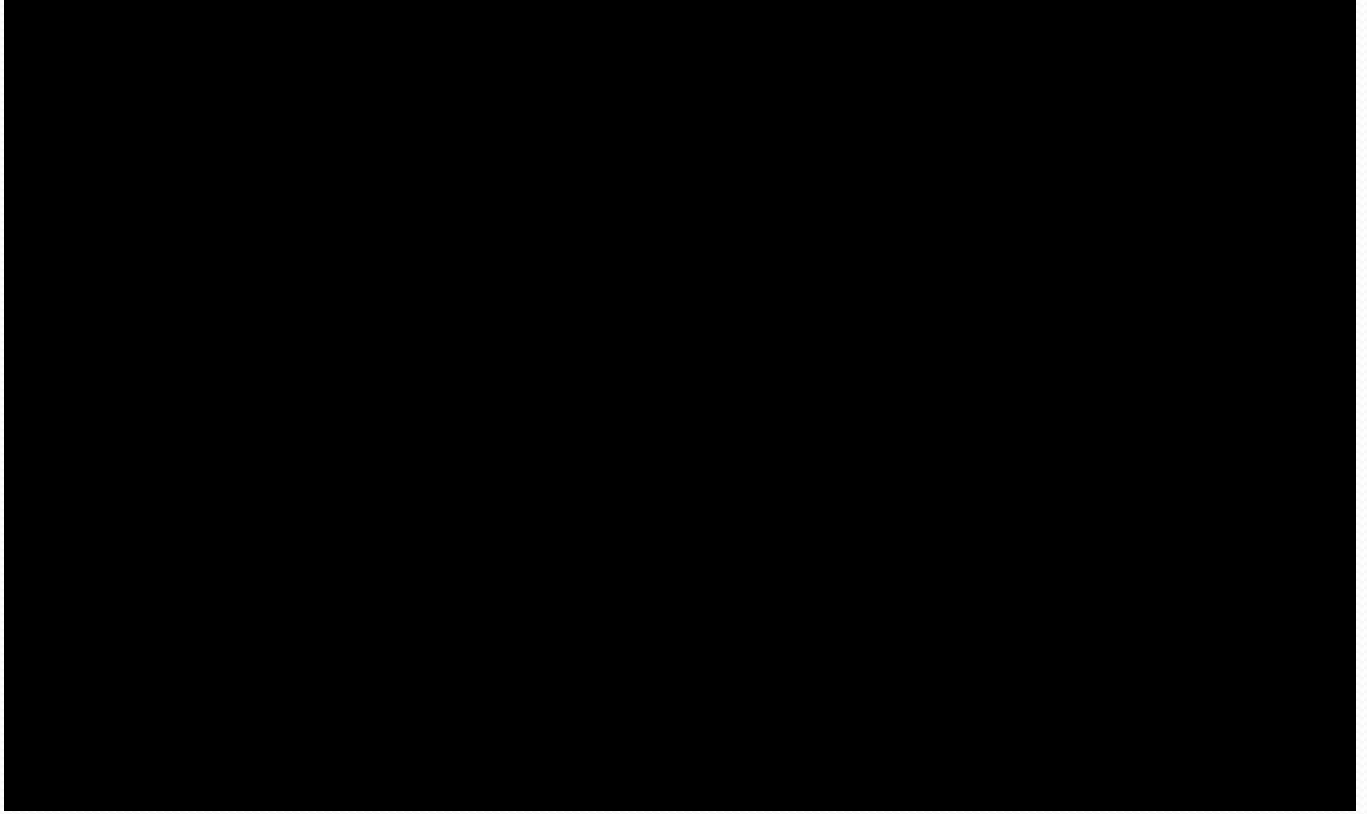
İŞ ELBİSELERİ

İŞ ELBİSELERİ

YÜKSEKTE ÇALIŞMA

GÜVENLİK ve SAĞLIK İŞARETLERİ

- **YASAKLAYICI İŞARETLER** : Tehlikeye neden olabilecek veya tehlikeye maruz bırakabilecek bir davranışı yasaklayan işareti, ifade eder.

Sigara içilmez

Sigara ırmak ve açık
alev kullanmak
yasaktır

Yaya girmez

Suyla söndürmek
yasaktır

İçilmez

Yetkisiz kimse
girmez

İş makinesi girmez

Dokunma

İKAZ İŞARETLERİ : Bir tehlike kaynağı veya tehlike hakkında uyarıda bulunan işareti ifade eder.

EMREDİCİ İŞARETLER: Yasak işareti, uyarı işareti, emredici işaret, acil çıkış ve ilkyardım işaretleri dışında bilgi veren diğer işaretleri ifade eder.

Gözlük kullan

Maske kullan

Koruyucu elbise giy

Kulak koruyucu tak

Baret tak

İş ayakkabısı giy

Yüz siperi kullan

Genel emredici işaret
(gerektiğinde başka işaretlerle
birlikte kullanılacaktır)

Eldiven giy

Yaya yolunu kullan

Emniyet kemeri kullan

ACİL ÇIKIŞLAR : Acil çıkış yolları, ilkyardım veya kurtarma ile ilgili bilgi veren işaretleri ifade eder.

Acil çıkış ve kaçış yolu

Yönler

Sedye

Göz duşu

Güvenlik duşu

Acil yardım
telefonu

YANGINLA MÜCADELE İŞARETLERİ

İŞYERİNDEKİ TEHLİKELER

Yangın ve Patlama

Elektrik

Kimyasallar

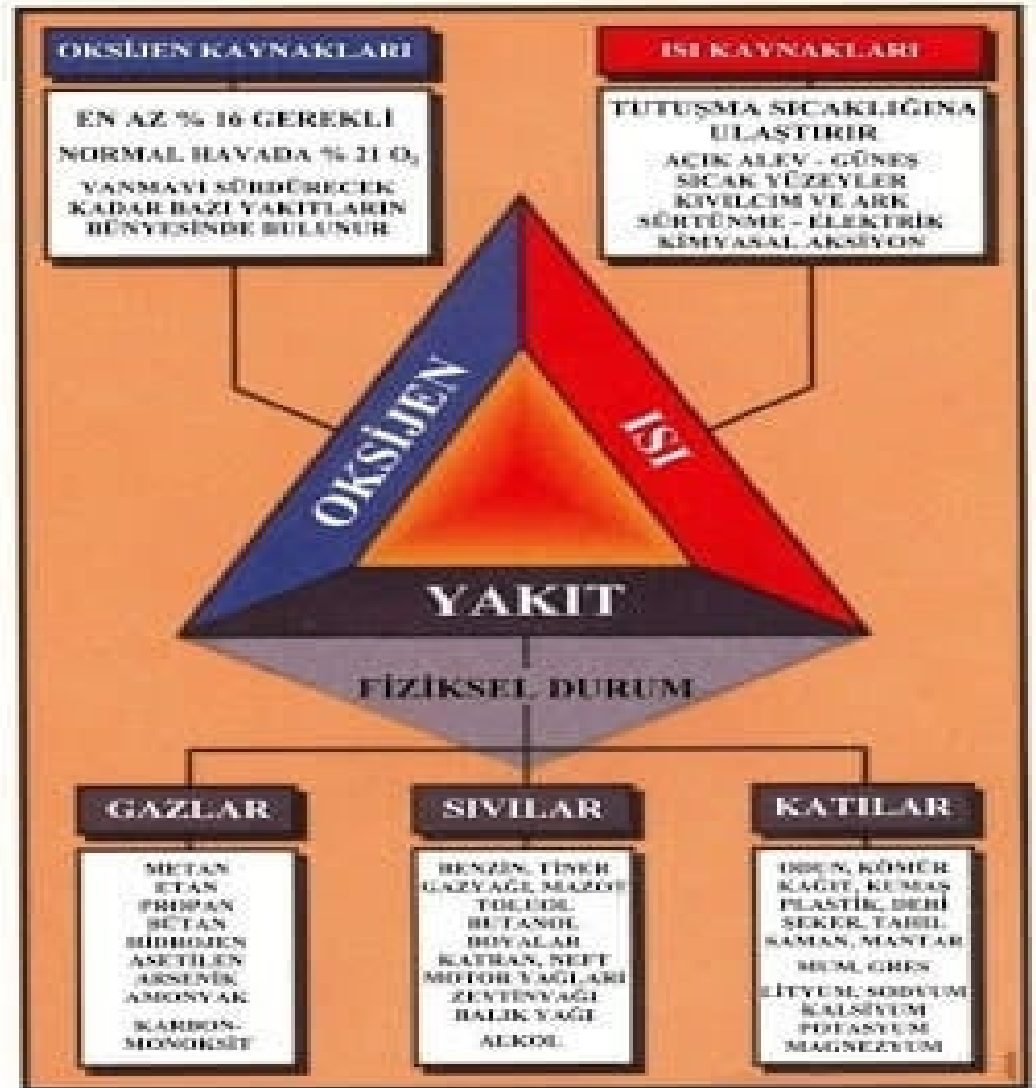
Ağır Yük

Kaldırma

Acil Durumlar

YANMA NEDİR ?

Yanıcı maddenin ısı yardımını ile oksijenle birleşmesi sonucu ortaya çıkan kimyasal olaydır.

Şekil 2: Yanma Üçgeni, Smoldering Yanma biçimini temsil eder.

YANGIN TÜRLERİ

5.Ünite

Yangın Türleri

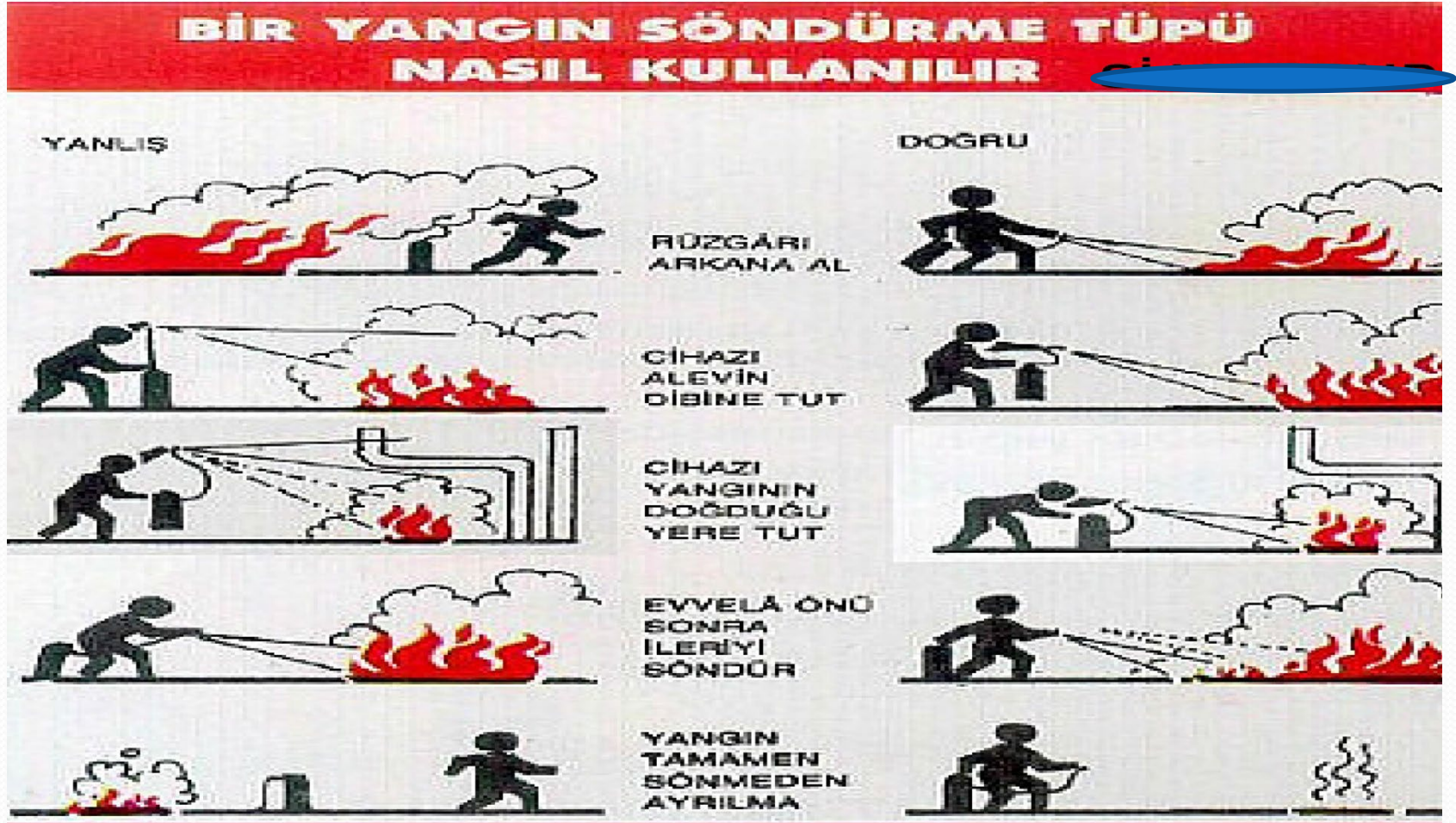
Yangının türü yanmakta olan maddeye göre değişir. Bu bakımdan yangınları **5 gruba** ayırabiliriz.

Yangın Çeşitleri	A	B	C	D	E
Cinsi	Katı	Sıvı	Gaz	Metaller	Elektrik
Yanıcı Madde	Odun, Ahşap, Kumaş, Kağıt	Akaryakıt, yağ, boya, tiner	Metan, Propan, LPG	Magnezyum, Sodyum, alüminyum	Elektrik
Söndürme Yöntemi	Soğutma, yanmayı engelleme	Engelleme, boğma, soğutma	Engelleme	Soğutma, boğma	İlk iş elektriğin kesilmesi
Kullanılan Söndürücü	Su, ABC tozlu ve köpüklü söndürücü	ABC ve BC tozlu, halon gazlı, CO ₂ ve köpüklü söndürücü	ABC ve BC tozlu, CO ₂ ve halon gazlı söndürücü	Sadece D tozlu söndürücü	ABC ve B tozlu, halokarbon gazlı söndürücü

Genel olarak;

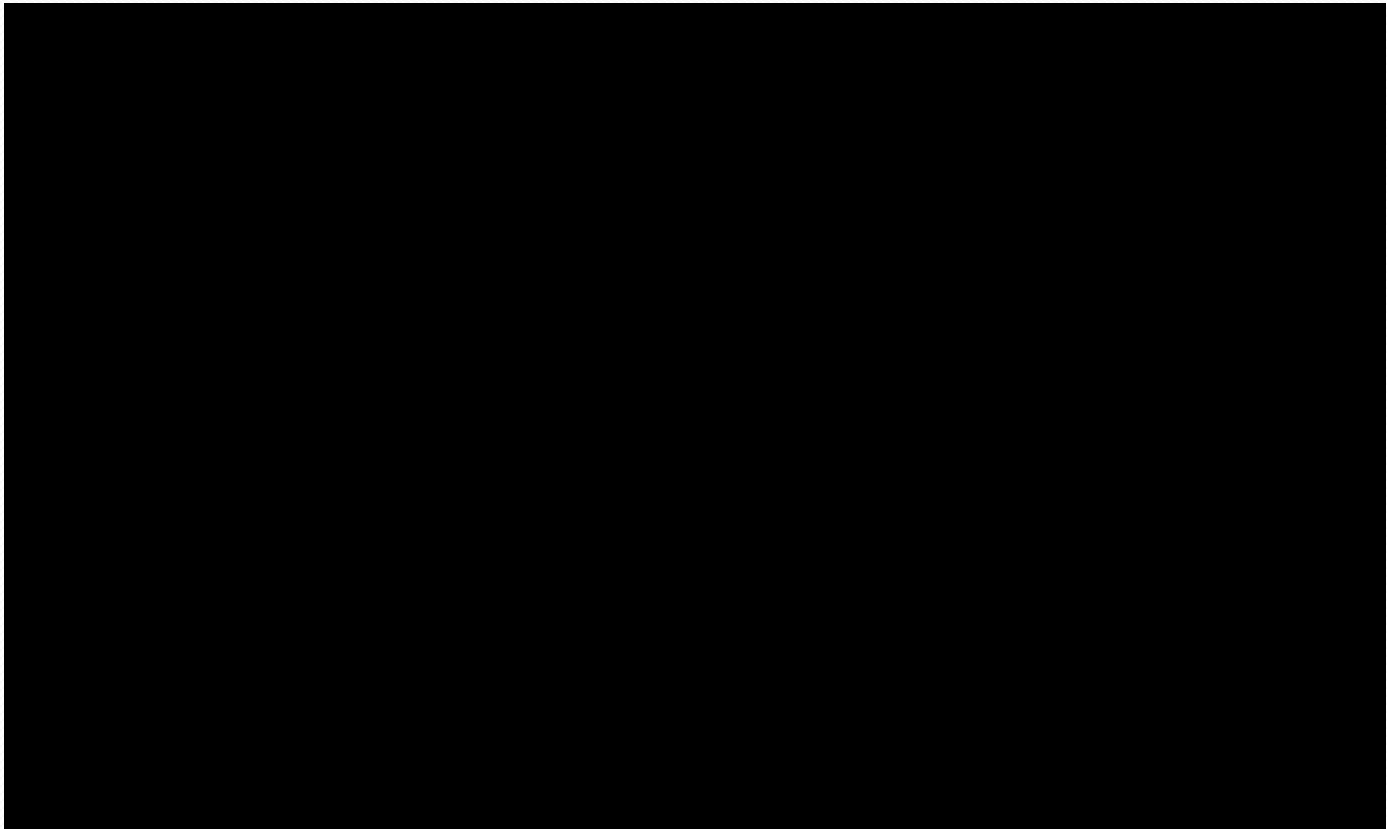
1. Kuru tozlu yangın söndürücü "her tür yangın için"
2. Köpüklü yangın söndürücü "katı ve sıvı yangınlar için"
3. Sulu yangın söndürücü "katı yangınlar için"
4. Halokarbon gazlı yangın söndürücü "**elektrik ve elektronik ortam yangınları** için kullanılabilir.

YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ NASIL KULLANILIR ?

YANGIN

KİMYASAL TEHLİKELER

- **Kimyasal tehlikeler, riskler ve önlemler**

Kimyasallar malzeme güvenlik bilgi formlarında veya etiketlerinde belirtilen kurallara uygun olarak ve öngörülen güvenlik önlemleri alınarak kullanılmalıdır. ! Kimyasallar ancak gerekiyorsa ve olası en az miktarlarda kullanılmalıdır. ! Kimyasallar kurallara uygun biçimde depolanmalı, depoya giriş çıkış denetim altına alınmalıdır. ! Kimyasal etiketli kutusunda saklanmalı, kullanım kolaylığı sağlamak için büyük hacimli kutudan küçük hacimli kutuya aktarılıyorsa, bu kutunun etiketli olması sağlanmalıdır. Kimyasallar hangi amaçla olursa olsun birbirine karıştırılmamalı, birlikte kullanılmamalıdır. Malzeme güvenlik bilgi formunda veya etiketinde öngörülmüş ise, kimyasalın kullanıldığı alan kullanım sırasında ve sonrasında havalandırılmalıdır.

ELLE KALDIRMA ve TAŞIMA

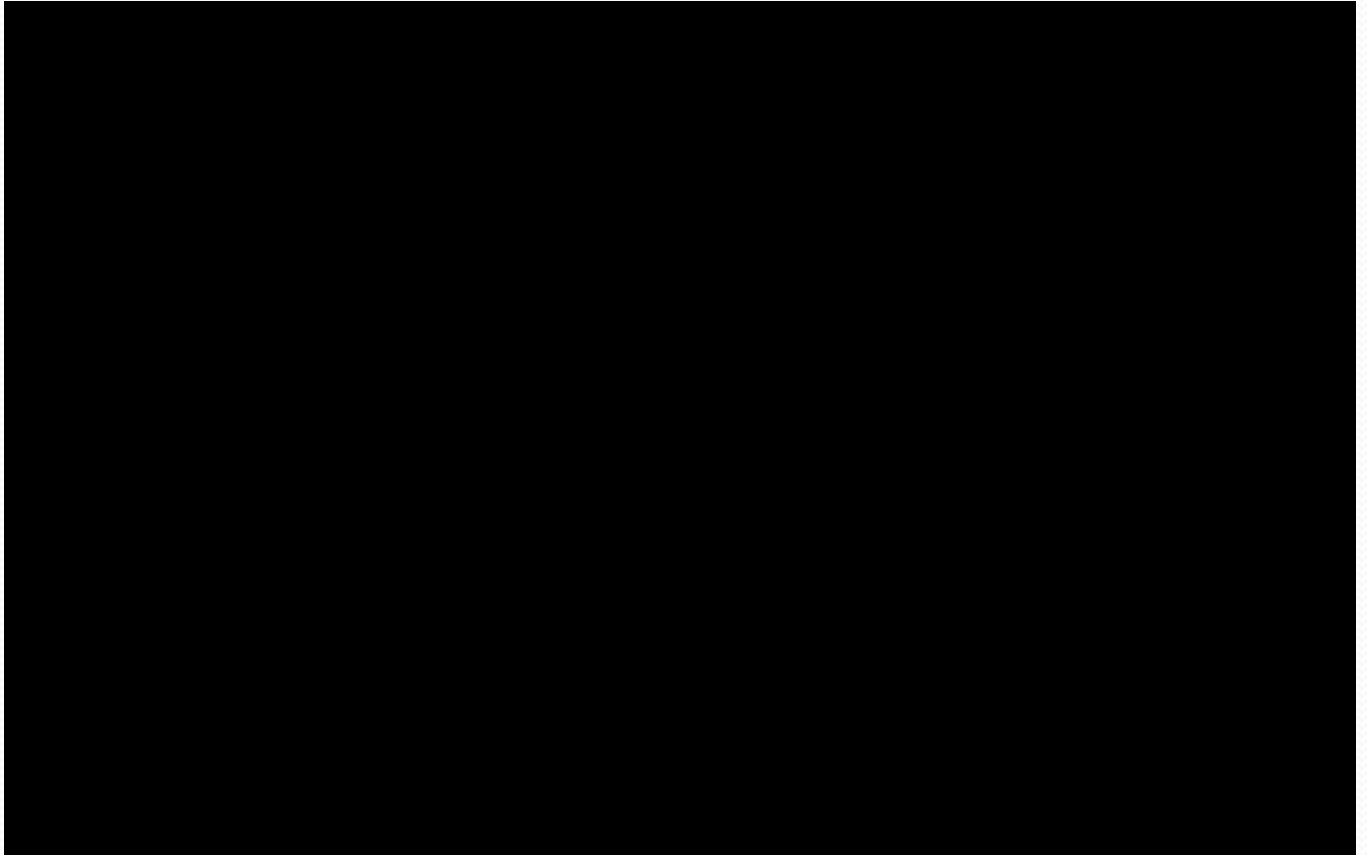
Elle taşıma işi : Bir veya daha fazla çalışanın bir yükü;

- Kaldırması,
- İndirmesi,
- İtmesi,
- Çekmesi,
- Taşınması,
- Hareket ettirmesi

gibi işler esnasında, bel veya sırtın incinmesiyle sonuçlanabilecek riskleri kapsayan işleri ifade eder.

- Bir kişi en fazla 25 kg yük kaldırabilir.
- Yük 25 kg'dan fazla ise iki kişi taşınmalıdır.
- Eğer yük 50 kg'dan fazla ise üç kişi ile taşınmalıdır.

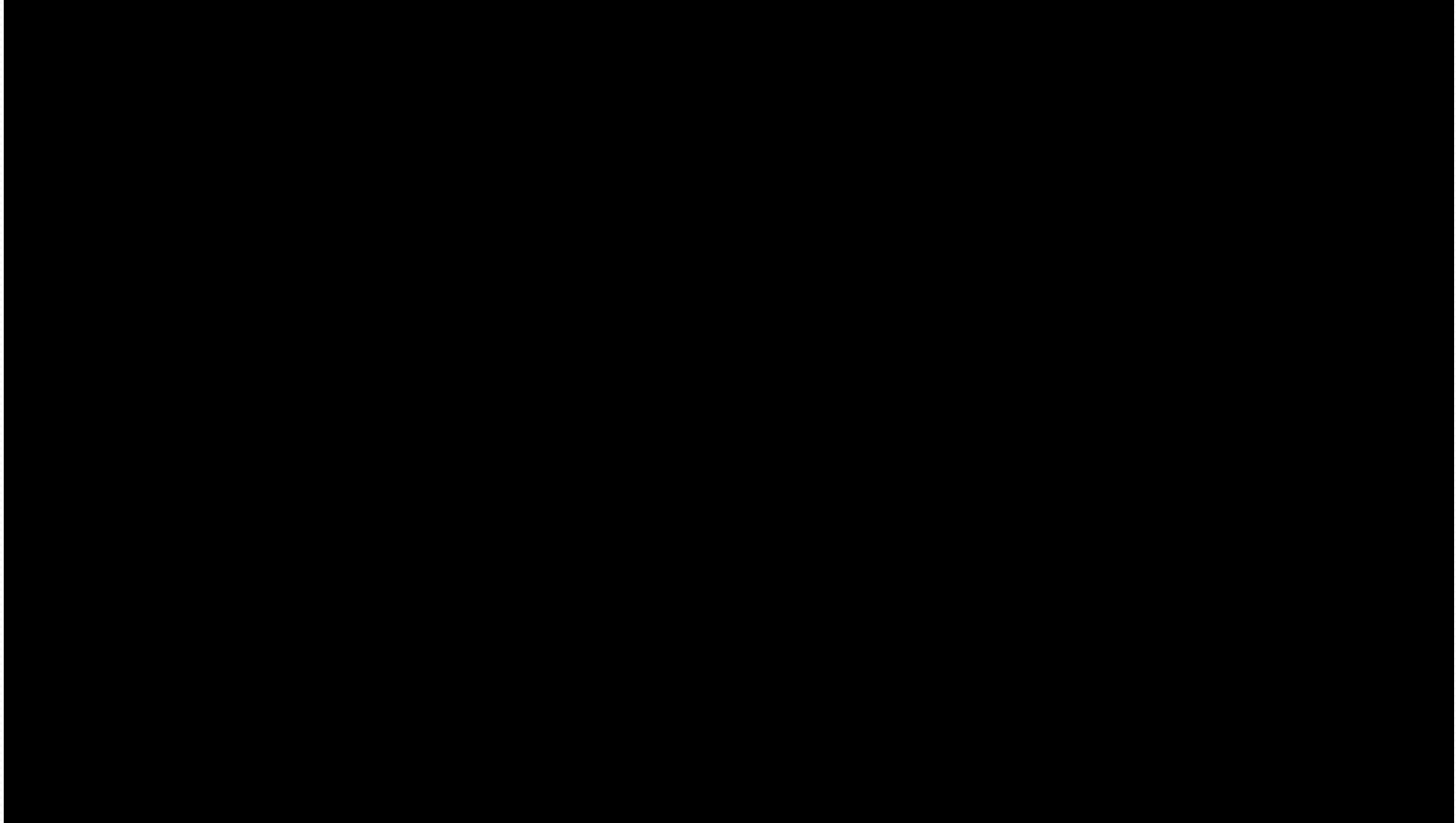
YÜK KALDIRMA VE TAŞIMA İŞLERİ

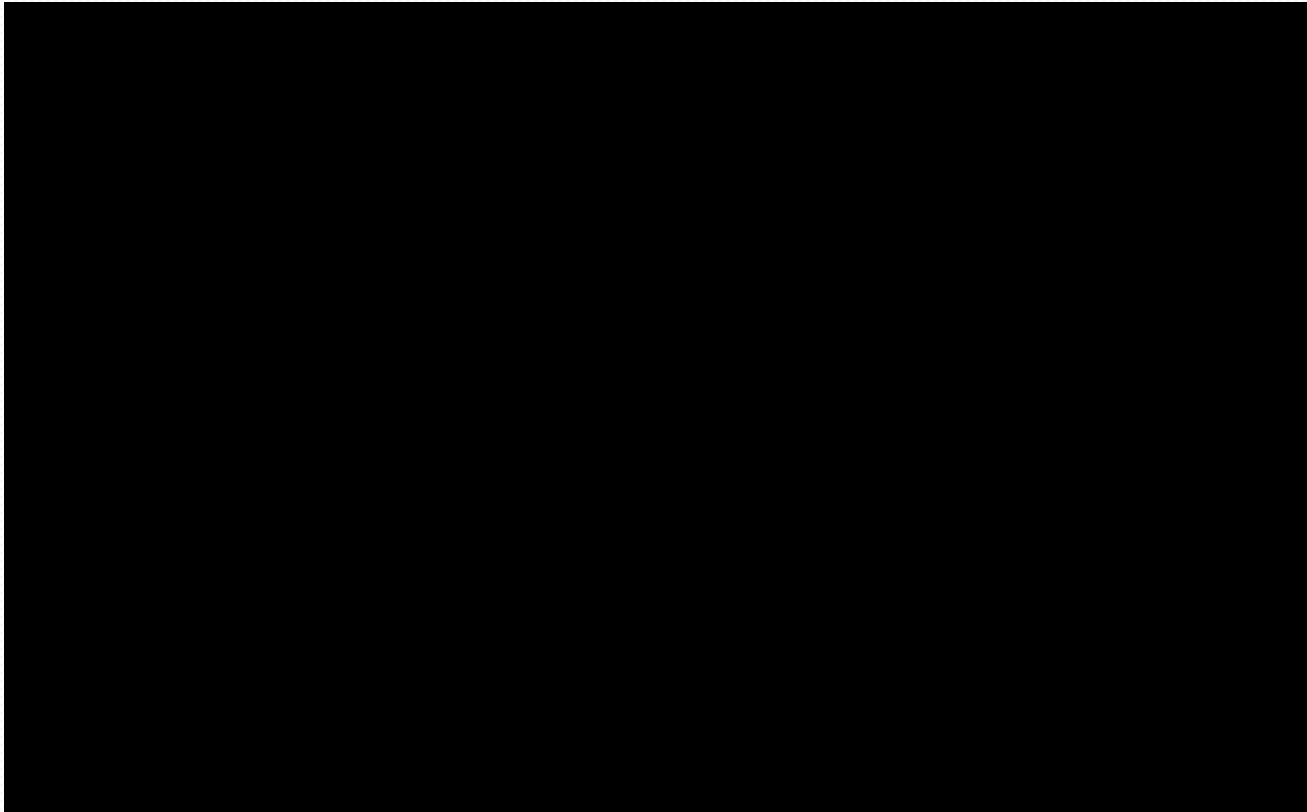
ELEKTRİK

- Elektrik panoları ve sigortalar kilitli dolap veya kafes sistemleri içerisinde korumaya alınmış olmalıdır.
- Toprak hattı olmayan devreler, arızalı uzatmalar, kırık prizler/fişler yenisi ile değiştirilmelidir.
- Bakım sırasında elektrik devresi kesilmelidir.
- Yetkili olmayan personeller elektrik tesisatlarına kesinlikle müdahale etmemelidir.
- Kopmuş kablolar ve açık tellere kesinlikle dokunulmamalıdır.
- Elektrik tesisatlarına ehliyetsiz biri müdahale etmeye çalışıyorsa hemen yetkililere haber verilmelidir.
- Kişisel koruyucu donanım kullanılmalıdır.
- Uyarı işaretlerine/levhalarına kesinlikle uyulmalıdır.

ELEKTRİK

ELEKTRİK KAZALARI

ACİL DURUM PLANLARI, YANGINLA MÜCADELE VE İLKYARDIM

Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak;

- Önleme,
- Koruma,
- Tahliye,
- Yangınla mücadele,
- İlk yardım ve benzeri konularda

uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda kişiyi görevlendirir, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

ACİL EYLEM PLANI

- Binaların yerleri
- Elektrik Trafo Merkezleri
- Kesicilerin yerleri
- Su Hidrantları
- Su Ana Vanaları
- Gaz Ana Vanaları
- Gaz Hattı
- Elektrik Kesiciler
- Yağmur Drenajları
- Kanalizasyon Hatları
- Acil Durum Ekipmanlarının yerleri
- Tahliye Planı
- Tehlikeli Maddeler
- Kat Planları
- Çıkışlar
- Merdivenler
- Kaçış Yolları
- Yasak Bölgeler
- Değerli eşyalar
- Alarmlar
- Depolama Tankları
- Yangın Söndürme Ekipmanı
- Toplanma Yerleri

ACİL EYLEM PLANI

ACİL EYLEM PLANI

ACİL (S.O.S) : 112

YANGIN

1. Yangına en yakın yangın söndürücü ile bir müdahale yapın.
2. Elektrik ve bilgisayar yangınlarında ASLA SU KULLANMAYIN.
3. Yangını çevrenizdekilere duyurun (Eğer alarm sistemi varsa devreye sokun)
4. Eğer yangını şantiye imkanları ile söndürmek mümkün değilse veya yangın küçük olmasa rağmen söndüremiyorsa vakit kaybetmeden İTFAİYE'Yİ (110) ARAYIN.
5. İtfaiye'ye yangın hakkında tam bilgi verin ve olay muhallalini doğru tarif edin.
6. Telefon veya telsiz sistemi ile yetkililere (Şantiye Şefi, Saha Mühendisi) yangın hakkında bilgi verin.
7. Yangın söndürme tüpünü kullanırken rüzgârı arkanıza alın, tüpten çıkan kimyasalı size en yakın alev kaynağına sığın ve hedef küçülterek çalışın.
8. Şantiye Yangın Ekibi olay yerine geldiğinde yangına müdahaleyi onların talimatlarına göre yapın.
9. İtfaiye olay yerine intikal edene kadar:
  - a) Eğer yangın bina içinde meydana gelmiş ise, yangının yayılmasını önlemek için binaların kapı ve pencerelerini kapatın.
  - b) Yanıcı ve patlayıcı maddeler ile odalarındaki kıymetli dosyaları, bilgisayarları öncelikle yangın yerinden uzaklaştırmaya çalışın.
  - c) Yangın tünel içinde veya çatı meydana gelmiş ise, yangına ilk müdahale yapıldıktan sonra şantiye yangın müdahale ekibi dışında kalan tüm personel acilen tünel dışına çıkacaktır.
10. Tahliye kararı verildiğinde tüm çalışanlar Acil Toplanma Noktasına intikal edinceye kadar personel olup olmadığı araştırılacaktır.

İtfaiye ekibi olay yerine intikal ettiğinde, eksik personel yanıcı ve patlayıcı maddeler hakkında İtfaiyeye bilgi verilecektir.

YANGIN EKİBİ

- 1- .....
- 2- .....
- 3- .....
- 4- .....
- 5- .....
- 6- .....
- 7- .....
- 8- .....

İLK YARDIM

1. Yaralanmalı bir kişi meydana geldiğinde, yaralıya müdahale edebilecek bilgi ve eğitiminiz yoksa şantiye ilk yardım ekibinin olay yerine gelmesini sağlayın.
2. Şantiye İlk Yardım Ekibine ulaşılmıyorsa, Acil Servisi (112) arayarak ambulansa iletin.
3. İlk yardım personeli isneniz, ambulans gelene kadar ilk yardım yapın.
4. Acil Servisi aradığınızda
  - a) Bulduğunuz adresi açık bir şekilde bildirin.
  - b) Yaralının ve / veya hastanın durumunu kısaca tarif edin.
  - c) Yaralı veya hastanın sayısını bildirin.
  - d) Adınızı bildirin.
5. İlk yardım konusunda eğitilmiş olmasanız dahi,
  - a) Yaralının olay yerinde kalması daha büyük bir risk doğuruyorsa (göçük, yangın, patlama vb.) yaralıyı ayağından çekerek emniyetli bir yere taşıyın.
  - b) Yaralının 1 litre kan kaybetmesi durumunda hayatının riski gireceğini düşünerek; mümkünse kanama yerine tampon ile bastırarak kan kaybını azaltmaya ve kanama yerini kalp seviyesinden yukarı tutmaya çalışın.
  - c) Kanama ağzadan ve burundan geliyorsa kanın nefes borusuna kaçmaması için yaralının başını yere doğru çevirin.
  - d) Kulaktan gelen kanın dışarı rahat çıkmasını sağlamak için başı yere çevirin.
  - e) Hastayı kumladığınızdan kaçın.
  - f) Kırık durumunda, yaralıya müdahale sonucu kırılan kemikğin hareketi sinirleri kesebileceğini unutmayın.

Acil Servis geldiğinde, kaza ve hastaya yapılan ilk yardımlar hakkında ambulans ekibine bilgi verin ve onların talimatı doğrultusunda çalışmaya devam edin.

İLK YARDIM KURALLARI

Kanamayı durdurun, varsa gök durumunu önleyip, kişiyi ayaklarını kalp seviyesinin yukarısında meyilli olarak yatırın dikkatli muayene edin

Şuursuz olanlara sıvı yada katı yiyecek vermemeyin.

Gerekirse doktora yada hastaneye telefon edin veya getirin.

İLK YARDIM EKİBİ

- 1- .....
- 2- .....
- 3- .....
- 4- .....
- 5- .....
- 6- .....
- 7- .....
- 8- .....

ARAMA KURTARMA

1. Tünel ve istasyon inşaatında göçük meydana gelirse panik yapmayın, soğukkanlı olun. Sedy ve yangın söndürücü için hatla çalışan araç operatörlerine ve yetkililerine telsizle haber verin.
2. Göçüğün devam edip etmediğini tespit etmeye çalışın ve hayatınıza tehlikeye atmayın.
3. Yetkililere haber vererek arama kurtarma ve ilk yardım ekiplerinin olay yerine gelmesini sağlayın.
4. İtfaiye'yi (110) ve Acil Servis'i arayın. Göçük ve mahsur kalan personel hakkında bilgi verin.
5. Göçüğün devam etme riski var ise kendi hayatınızı tehlikeye atmadan göçük dışındaki yaralıları emniyetli bir yere taşımaya çalışın.
6. Taşıma sırasında yaralının başını ve omurgalarını oynatmamaya çalışın.
7. Göçük durmuş ise İlk Yardım ekibi gelene kadar yaralı ile konuşarak onu sakinleştirmeye çalışın.
8. Göçükte kalan yaralıyı kurtarmaya çalışırken aşağıdaki kurallara uyun.
  - a) Göçük durmadan veya ilerlemesine karşı tedbir almadan arama kurtarma çalışmalarına başlamayın.
  - b) Önce ulaşılması kolay yaralıya ulaşmaya çalışın.
  - c) Arama kurtarma sırasında kesinlikle ip makinası kullanmayın.
  - d) Yaralıya ulaştığınızda, kurtarma çalışmaları sırasında ortaya çıkan tozdan yaralının etkilenmemesi için yüzünü ıslak bir bezle örtün.
  - e) Yaralının suuru açık ise konuşarak sakinleştirmeye çalışın.
  - f) Yaralı nefes alamıyorsa ve ilk yardım personeli isneniz İlk Yardım çalışmalarına başlayın.
  - g) Yaralıya kesinlikle yiyecek ve içecek vermayın.
  - h) Kurtarma çalışmaları sırasında personel arasında panik oluşmasını engelleyin, soğukkanlı olmayı olay mahallinden uzaklaştırın.
  - i) Arama kurtarma çalışması ekip içidir. Talimatlara uymayan kişileri arama kurtarma ekibinden çıkartın ve olay mahallinden uzaklaştırın.
  - j) İtfaiye olay mahaline geldiğinde yaptığınız çalışmalar, göçük altındaki personel sayısı ve yer hakkında İtfaiyeye bilgi verin.
  - k) İtfaiye'nin talimatları doğrultusunda çalışmalara devam edin.
  - l) Acil Servis olay muhalete geldiğinde yaralıları ve yapılan ilk yardım çalışmalarını hakkında bilgi verin.

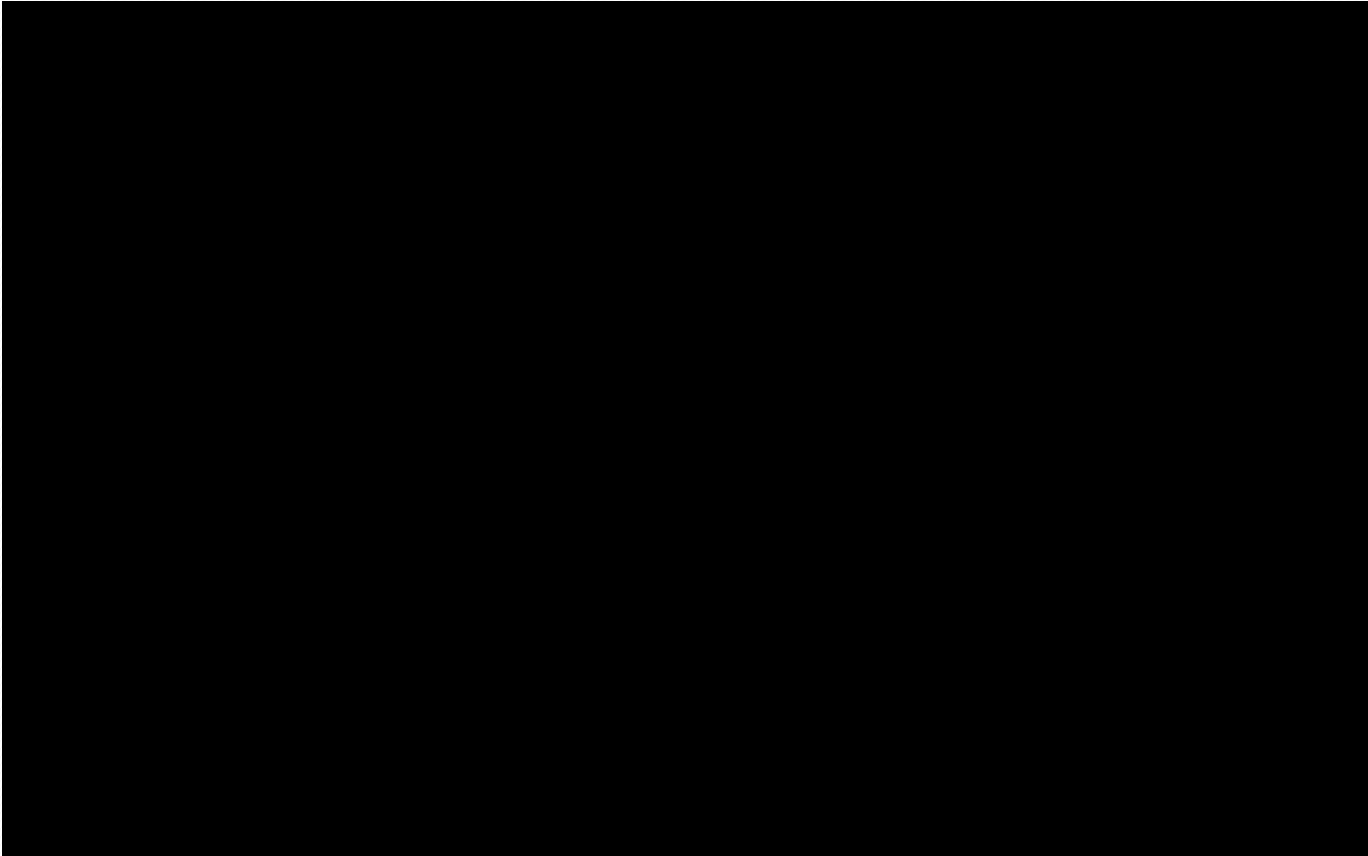
ÖNEMLİ TELEFONLAR

ARAMA KURTARMA EKİBİ

- 1- .....
- 2- .....
- 3- .....
- 4- .....
- 5- .....
- 6- .....
- 7- .....
- 8- .....

HİJYEN

İSG 10 KURAL

İŞ GÜVENLİĞİNDE 10 ALTIN KURAL

**İş Güvenliği Eğitimi
Almadan İşe Başlamayın**

**İş Güvenliği
Talimatlarına Uyun**

**Çalışma Alanının
Güvenliğini Kontrol Edin**

**Güvenlik Donanımlarının
Aktif Olduğunu Kontrol Edin**

**İşiniz İçin Uygun Olan
KKD Kullanın**

**Yetkiniz Dışında
İşlem Yapmayın**

**Karşılaştığınız İş Kazaları vb.
Durumları Bildirin.**

**Çevrenizi Daima
Temiz ve Düzenli Tutun**

**Acil Durum
Tatbikatlarına Katılın**

**Yüksekte çalışırken
Düşmeye Karşı Koruyucu
Ekipman Kullanın**

**KATILIMLARINIZ
İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİZ.**